

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

Студентски трг 3/3
11000 Београд

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

Предмет: Извештај о оцени докторске дисертације кандидаткиње Анђелине Марић Станковић

На седници Наставно-научног већа Универзитета у Београду – Географског факултета, одржаној 23. новембра 2023. године, именовани смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидаткиње Анђелине Марић Станковић под насловом:

ТУРИСТИЧКЕ АТРАКЦИЈЕ У ФУНКЦИЈИ СТРУКТУРИРАЊА ПОНУДЕ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА

Након прегледа докторског рада, чланови Комисије подносе Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Географског факултета следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1.1. Биографија

Анђелина Марић Станковић, рођена је 14.01.1990. године у Лесковцу. Основну школу и гимназију „Стеван Јаковљевић” завршила је у Власотинцу. У школској 2009/2010. години уписала се на студије географије на Департману за географију Природно-математичког факултета у Нишу. Основне академске студије завршила је 2012. године са просечном оценом 9,39 (девет и 39/100). У школској 2012/2013. години се уписала на мастер студије географије на ПМФ-у у Нишу. Мастер студије је завршила са просечном оценом 9,39 (девет и 39/100). Мастер рад под називом „Туристичка валоризација краљевских бања Србије” одбранила је 22.04.2015. године са оценом 10 (десет). Ментор мастер рада био је професор др Селим Шаћировић. У школској 2016/2017. години уписала је докторске студије на Географском факултету Универзитета у Београду из области Геонаука, научна област Туризмологија. На докторским студијама је положила све испите предвиђене планом и програмом са

просечном оценом 9,89 (девет и 89/100).

Анђелина Марић Станковић је од 2015. године до сада учествовала на домаћим и међународним конференцијама из области географије и туризма: XXIII International Conference "Ecological Truth" Eco-Ist'15, 5th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMONT-2015, IV Kongres geografa, dostignuća, aktuelnosti i izazovi geografske nauke i prakse povodom 150 godina rođenja Jovana Cvijića, III Međunarodna agrobiznis konferencija, MAK 2016, „Zapadni Balkan i Evropa”, Međunarodna konferencija „Savremeno obrazovanje, nove tehnologije i održivi razvoj”, 6th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMONT-2016., 2. Simpozijum o zaštiti prirode sa međunarodnim učešćem „Zaštita prirode – iskustva i perspektive”, International scientific conference "Energy security and environmental challenges in Western Balkan – Case study R. of Macedonia", Fourth Romanian-Bulgarian-Hungarian-Serbian Conference – Geographical Research and Cross-Border-Cooperation within the Lower Basin of the Danube, „Традиција и трансформација туризма као просторног феномена” у организацији Географског факултета. На седмој међународној научној конференцији "The Future of Tourism" 2022. године одржаној у Врњачкој Бањи, Анђелина Марић Станковић је добила награду за најбољи научно-истраживачки рад од стране Research Network on resources Economics and Bioeconomy (RebResNet).

Анђелина Марић Станковић је учествовала у реализацији пројекта „Испитивање енергетске ефикасности фотонапонске соларне електране од 2 kW”, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, TR33009 под руководством академика професора др Томислава М. Павловића. Такође је учествовала у реализацији Међународног пројекта „Атлас Сунчевог зрачења у Републици Српској” од 2020. године, Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске, под руководством академика Драгољуба Мирјанића. У звање истраживач–приправник Анђелина Марић Станковић изабрана је 27.12.2017. године на Природно-математичком факултету у Нишу, а у звање истраживач–сарадник 24.11.2021. године на истом Факултету.

1.2. Библиографија

У току последњих девет година кандидаткиња је објавила укупно 35 научних радова у часописима и зборницима и била коауторка две монографије националног значаја. Њен научни опус углавном се односи на туристичко-географске теме, при чему је истраживани простор исти као и онај који приказује у докторској дисертацији. Рад у истакнутом међународном часопису проистекао је као део истраживања за потребе писања доктората.

Рад у истакнутом међународном часопису (M22)

1. **Marić Stanković, A., Radonjić, I., Petković, M. & Divnić, D. (2022).** Climatic Elements as Development Factors of Health Tourism in South Serbia. *Sustainability* 2022, 14(23), 15757, <https://doi.org/10.3390/su142315757>.

Радови у врхунском часопису националног значаја (M51)

1. **Marić, A.** & Veselinović, Ž. (2014). Problemi i perspektive održivog razvoja banjskog turizma u Srbiji. *Ecologica*, 75: 504–509.
2. **Marić, A.** & Mihajlović, A. (2015). Vlasotinačko vinogorje – blagodat za enologe i vinoljupce. *Ecologica*, 78(22): 216–220.
3. **Marić, A.,** Šaćirović, D. & Šaćirović, S. (2017). Vinski turizam u funkciji privrednog razvoja opštine Vlasotince. *Ecologica*, 85: 109–114.
4. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Šaćirović, D. (2017). Pregled stanja životne sredine i prirodnih resursa u cilju turističke valorizacije teritorije Novog Pazara. *Ecologica*, 85: 137–142.
5. Шушић, В., Шаћировић, С. & **Марић, А.** (2018). Услови и могућности искоришћавања геотермалне енергије у функцији привредно-туристичког развоја Јошаничке бање. *Економске теме*, 56(1): 91–104.
6. Radonjić, S., Pavlović, T., Mirjanić, D. & **Marić, A.** (2020). "Radon in Niška Banja spa waters". *Contemporary Materials*, XI-1: 46–50.
7. **Marić Stanković, A.** (2023). Tourist satisfaction with services of tourism in the Pčinja district. *Glasnik Srpskog geografskog drustva*, 103(1): 387–418.

Рад у истакнутом националном часопису (M52)

1. **Marić, A.** & Veselinović, Ž. (2013). Socio-demographic structure of the rural population of Vlasotince municipality according to 2011 census. *Academica Science Journal, Geographica Series*, 2(3): 1–14.
2. **Marić, A.** & Veselinović, Ž. (2014). Vital events in Nis and changes in fertility rates in district of Nis. *Academica Science Journal, Geographica Series*, 1(4): 3–16.
3. Šaćirović, S. & **Marić, A.** (2016). Zaštita prirodnih resursa parka prirode „Golija“. *Godišnjak Evropskog Defendologija Centra*, 5: 67–75.
4. **Marić, A.,** Pavlović, T. & Mirjanić, D. (2021). „Physico-chemical characteristics of geothermal water in Tulare near Medvedja“. *Facta Universitatis, Series: Physics, Chemistry and Technology*, 19(2): 57–68.

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

1. **Marić, A.** & Šaćirović, D. (2014). Extinction of rural settlements in the municipality of Vlasotince. U *Zbornik radova 2. Nacionalne konferencije sa međunarodnim učešćem „Menadžment, sport i turizam“*. Banja Luka: Univerzitet za poslovne studije.
2. **Marić, A.,** Mihajlović, A. & Vidosavljević, M. (2015). Possibility of tourist valorization of Vlasina lake. U *Zbornik radova XXIII International Conference "Ecological Truth" Eco-Ist'15*. Beograd, Bor: Univerzitet u Beogradu, Tehnološki fakultet Bor.
3. **Marić, A.** & Šaćirović, D. (2015). Swot Analysis of the Tourism Potential on Vlasina Lake. In *Second International Conference Higher Education in Fuction of Sustainable Development of Tourism In Serbia and Western Balkans*. Užice: Business and Technical College of vocational studies.
4. **Marić, A.,** Šaćirović, D. & Šehović, S. (2015). Demografsko odumiranje seoskih naselja u opštini Vlasotince. U *IV Kongres geografa, dostignuća, aktuelnosti i izazovi geografske nauke i prakse povodom 150 godina rođenja Jovana Cvijića*. Beograd: Geografski

- fakultet, Srpsko geografsko društvo.
5. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Škrijelj, R. (2015). The state and perspectives of development of Koviljaca Spa. U *Zbornik radova 5th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMONT-2015*. Belgrade: SaTCIP (Scientific and Technical Center for Intellectual Property).
 6. **Marić, A.** & Šaćirović, S. (2016). Ruralni turizam kao faktor revitalizacije sela u jugoistočnoj Srbiji – izazovi i pravci razvoja. U *Konferencija sa međunarodnim učešćem „Selo na jugu Srbije”*. Kragujevac: Društvo „Svetionik”.
 7. **Marić, A.** & Šaćirović, S. (2016). Selo Dadince u kontekstu održivog razvoja. U *Konferencija sa međunarodnim učešćem „Selo na jugu Srbije”*. Kragujevac: Društvo „Svetionik”.
 8. Spahić, S., Šaćirović, S. & **Marić, A.** (2016). Ekonomski aspekti kraljevskih banja Srbije, sa posebnim osvrtom na Vranjsku banju. U *Međunarodna konferencija „Savremeno obrazovanje nove tehnologije i održivi razvoj”*. Belgrade: SaTCIP (Scientific and Technical Center for Intellectual Property).
 9. Šaćirović, S. & **Marić, A.** (2016). The mutual relationship of environmental protection and industry – nowadays and in the future. In *Proceedings from 6th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMoNT-2016*. Belgrade: SaTCIP (Scientific and Technical Center for Intellectual Property).
 10. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Šaćirović, D. (2016). Prirodni resursi i stanje životne sredine administrativne teritorije grada Novog Pazara. U *2. Simpozijum o zaštiti prirode sa međunarodnim učešćem „Zaštita prirode – iskustva i perspektive”*. Novi Sad: Pokrajinski zavod za zaštitu prirode.
 11. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Šaćirović, S. (2016). Strateški pravci razvoja ruralnog turizma na Vlasini. U *III Međunarodna agrobiznis konferencija, MAK 2016, „Zapadni Balkan i Evropa”*. Kraljevo: Naučno poslovni centar “World”.
 12. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Šaćirović, D. (2016). Sustainable development of rural settlements in spatial coverage of the protected areas in Serbia, example of mountain Besna Kobila. In *International scientific conference “Energy security and environmental challenges in Western Balkan – Case study Republic of Macedonia”*. Skopje: Institute for Political and International Studies.
 13. Šaćirović, S., **Marić, A.** & Škrijelj, R. (2016). Sustainable development and environmental protection in the region of the Danube through Serbia, with a focus on tourism. In *Fourth Romanian-Bulgarian-Hungarian-Serbian Conference – Geographical Research and Cross-Border-Cooperation within the Lower Basin of the Danube*. Sofia: Faculty of Geology and Geography, Sofia University.
 14. **Marić, A.**, Šaćirović, D. & Šaćirović, S. (2018). Ciklo-turizam u funkciji razvoja lokalnih zajednica u Srbiji. U *V Međunarodna agrobiznis konferencija, MAK 2018, „Zapadni Balkan i Evropa”*. Kraljevo: Naučno poslovni centar “World”.
 15. Mirjanić, D., Pavlović, T., Radonjić Mitić, I., Divnić, D. & **Marić Stanković, A.** (2019). Energy Efficiency and Economics of Operation of PV Solar Power Plants. In *Proceedings from 9th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMoNT-2019*. Belgrade: SaTCIP (Scientific and Technical Center for Intellectual Property).
 16. Mirjanić, D., Pavlović, T., Radonjić Mitić, I., Divnić, D. & **Marić Stanković, A.** (2019). Power Plants Using Renewable Energy Sources and Their Impact on the Environment. In

Proceedings from 9th International Conference "Economics and Management-Based on New Technologies" EMoNT-2019. Belgrade: SaTCIP (Scientific and Technical Center for Intellectual Property).

17. Mirjanić, D. Lj., Pavlović, T. M., Radonjić Mitić, I., Piršl, D. S., Sazhko, G. & **Marić Stanković, A.** (2019). Renewable Energy Sources and Society. In *International Conference "Approaching 20?? Year"*. Podgorica: Montenegrin Academy of Sciences and Arts in Podgorica.
18. Pavlović, T. M., Mirjanić, D. Lj., Radonjić, I. S., **Marić Stanković, A. V.** & Piršl, D. S. (2019). Current State and Perspectives of Renewable Energy Sources Use in Serbia. In *International Conference "Approaching 20?? year"*. Podgorica: Montenegrin Academy of Sciences and Arts in Podgorica.
19. Pavlovic, T., Mirjanic, D., Radonjic Mitic, I. & **Maric Stankovic, A.** (2019). Impact of Small Hydro Power Plants on the Environment. In *Proceedings from 6th International Scientific Conference Agribusiness MAK-2019*. Kraljevo: Naučno poslovni centar "World".
20. Mirjanić, D. Lj., Pavlović, T. M., Radonjić I. S., Pantić, L. S., **Marić Stanković, A.** & Sazhko, G. I. (2020). Solar radiation atlas in Trebinje in the Republic of Srpska. In *Proceedings from International Scientific Conference "UNITECH 2020"*. Gabrovo: Technical University.
21. Marić Stanković, A. V., Pavlović, T. M. & Radonjić, I. S. (2022). Large Hydropower Plants in the Vlasina Microregion. In *Proceedings from International Scientific Conference "UNITECH 2022"* – Gabrovo. Gabrovo: Technical University.

Рад у тематском зборнику међународног значаја (M14)

1. Pavlovic, T., Mirjanic, D., Radonjic Mitic, I. & **Maric Stankovic, A.** (2019). The Impact of Electric Cars Use on the Environment. *Lecture Notes in Networks and Systems 76*. In Isak Karabegovic (Ed.), *New Technologies, Development and Application II*, pp. 541–548.
2. **Marić Stanković, A.** (2022). Material basis in the function of future tourist development of the Pčinja District. In Drago Cvijanović et al. (Eds.), *The 7th Seventh International Scientific Conference in Vrnjačka Banja – The future of tourism*, pp. 112–130.

Монографија националног значаја (M42)

1. **Marić, A.** & Šaćirović, S. (2016). *Tourist valorization of Royal spas in Serbia -Through history to the present day*. Germany: LAMBERT Academic Publishing.
2. Павловић, Т., Радоњић Митић, И. & **Марић Станковић, А.** (2022). *Туристички и електроенергетски потенцијали Власинске микрорегије*. Ниш: Природно-математички факултет.

2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

2.1. Хронологија одобравања и израде докторске дисертације

Предлог пројекта за израду докторске дисертације поднет је 10. марта 2020. године. Кандидаткиња је одбранила предлог пројекта 23. јуна 2020. године, пред Комисијом: проф. др Добрица Јовичић, редовни професор Географског факултета, проф. др Сања Павловић, ванредни професор Географског факултета, проф. др Марија Братић, доцент Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу. На захтев Наставно-научног већа Универзитета у Београду – Географског факултета од 15. септембра 2020. године, Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука, на седници одржаној 22. септембра 2020. године дало је сагласност на одлуку о прихватању теме за израду докторске дисертације под називом „Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа” Анђелине Марић Станковић. За ментора је одређена др Мирјана Гајић, редовни професор Универзитета у Београду – Географског факултета. У Комисију су именовани: проф. др Добрица Јовичић, редовни професор Географског факултета, проф. др Сања Павловић, ванредни професор Географског факултета, проф. др Марија Братић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу.

Докторску дисертацију кандидаткиња Анђелина Марић Станковић је предала Секретаријату Географског факултета у Београду 16. новембра 2023. године. Пре тога докторска дисертација је упућена на проверу оригиналности, коју спроводи Универзитетска библиотека у Београду. Одлуком Наставно-научног већа Универзитета у Београду – Географског факултета од 23. новембра 2023. године, именована је комисија за оцену и одбрану докторске дисертације, у саставу: др Добрица Јовичић, редовни професор Универзитета у Београду – Географског факултета, др Сања Павловић, редовни професор Универзитета у Београду – Географског факултета и др Марија Братић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу.

2.2. Опис и садржај докторске дисертације

Докторска дисертација Анђелине Марић Станковић под називом „*Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа*” припада научној области Геонаука и ужој научној области Туризмологија за које је матичан Универзитет у Београду – Географски факултет. Докторска дисертација је написана на српском језику, ћириличним писмом, на 257 страна, урађених у складу са важећим правилником – Упутства о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду. Дисертација садржи 11 уводних страна (насловне стране на српском и енглеском језику, страна са подацима о ментору и члановима комисије, захвалнице, резимеи са кључним речима на српском и енглеском језику и садржајем), 221 страну основног текста, 16 страна извора литературе, 6 страна на којима су спискови табела, карата, графикона и слика, 13 страна прилога (анкетни упитник 1 односи се на туристе/испитанике и њихове социо-демографске карактеристике, информисаност, мотивацију и организацију путовања, као и ставове о туристичкој понуди, задовољство туриста; анкетни упитник 2 обухватио је питања за интерне стејкхолдере; трећи прилог је експлоративна факторска анализа), 1 страна биографије аутора и 4 стране пратећих изјава (о ауторству, истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације, као и коришћењу). Списак литературе обухвата 305 релевантних референци и 44 електронска извора. Основни текст рада садржи 69 табела, 15 карата, 14 графикона,

37 слика. Докторска дисертација обухвата увод и дванаест поглавља која су повезана у јединствену и логички структурирану целину: Увод (1–4), Теоријско-методолошке основе рада (5–11), Преглед постојеће литературе о туристичким атракцијама (12–21), Положај Пчињског округа (22–32), Природне туристичке атракције Пчињског округа (33–65), Антропогене туристичке атракције (66–87), Демографске одлике Пчињског округа (88–101), Материјална основа за развој туризма Пчињског округа (102–115), Туристички промет у Пчињском округу (116–127), Анализе стратешког управљања у циљу планирања туристичког развоја Пчињског округа (128–141), Методологија и фазе емпиријског истраживања (142–147), Резултати истраживања и дискусија (148–201), Територијално уређење Пчињског округа у циљу структурирања туристичког простора (202–216) и Закључна разматрања (217–221). Поред поглавља дисертација обухвата литературу и електронске изворе података (222–237), спискове табела, карата, графикона и слика у тексту (238–243), прилога (244–256) и биографију ауторке дисертације (257).

УВОД

1. ТЕОРИЈСКО-МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ РАДА
 - 1.1. Предмет истраживања
 - 1.2. Циљеви и задаци истраживања
 - 1.3. Методе у теоријском делу истраживања
 - 1.4. Хипотетички аспект истраживања
2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕ ЛИТЕРАТУРЕ О ТУРИСТИЧКИМ АТРАКЦИЈАМА
 - 2.1. Појам и дефиниција туристичке атракције
 - 2.2. Еволуција туристичке атракције
 - 2.3. Систем туристичке атракције
 - 2.4. Подела туристичких атракција
 - 2.4.1. Кушенов метод функционалне класификације туристичких атракција
 - 2.5. Туристичке атракције и савремени туризам
3. ПОЛОЖАЈ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 3.1. Географски положај и границе Пчињског округа
 - 3.2. Саобраћајно-географски положај Пчињског округа
 - 3.3. Туристичко-географски положај Пчињског округа
 - 3.4. Функционални положај Пчињског округа
4. ПРИРОДНЕ ТУРИСТИЧКЕ АТРАКЦИЈЕ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 4.1. Геоморфолошке туристичке атракције Пчињског округа
 - 4.2. Клима као туристичка атракција Пчињског округа
 - 4.2.1. Температура ваздуха у Пчињском округу
 - 4.2.2. Инсолација у Пчињском округу
 - 4.2.3. Ветар у Пчињском округу
 - 4.2.4. Падавине у Пчињском округу
 - 4.2.5. Влажност ваздуха у Пчињском округу
 - 4.3. Хидрографске туристичке атракције Пчињског округа
 - 4.3.1. Хидрогеолошка својства и подземне воде Пчињског округа
 - 4.3.2. Површински хидрографски објекти Пчињског округа – реке и језера
 - 4.3.2.1. Реке Пчињског округа

- 4.3.2.2. Језера Пчињског округа
- 4.3.3. Термоминерални извори и бање Пчињског округа
 - 4.3.3.1. Врањска Бања – краљевска бања Србије
 - 4.3.3.2. Бујановачки кисељак
- 4.4. Биогеографске туристичке атракције Пчињског округа
 - 4.4.1. Биљни свет (флора) Пчињског округа
 - 4.4.2. Животињски свет (фауна) Пчињског округа
- 4.5. Заштићена природна добра на територији Пчињског округа
 - 4.5.1. Предео изузетних одлика „Власина” (ПИО „Власина”)
 - 4.5.2. Предео изузетних одлика „Долина Пчиње” (ПИО „Долина Пчиње”)
 - 4.5.3. Строги резерват природе „Кукавица”
 - 4.5.4. Строги резерват природе „Јарешник“
 - 4.5.5. Споменик природе Јовачка језера
- 5. АНТРОПОГЕНЕ ТУРИСТИЧКЕ АТРАКЦИЈЕ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 5.1. Етнографске туристичке вредности и културно наслеђе Пчињског округа
 - 5.2. Уметничке туристичке вредности Пчињског округа
 - 5.2.1. Археолошка налазишта у Пчињском округу
 - 5.2.2. Историјско и градитељско наслеђе Пчињског округа
 - 5.2.3. Музеји и спомен-обележја Пчињског округа
 - 5.2.4. Верски објекти
 - 5.2.4.1. Православни верски објекти Пчињског округа
 - 5.2.4.2. Исламски верски објекти у Пчињском округу
 - 5.3. Амбијенталне и пејзажне туристичке вредности Пчињског округа
 - 5.4. Манифестационе туристичке вредности Пчињског округа
 - 5.4.1. Манифестације у Врању и Врањској Бањи
 - 5.4.2. Манифестације у општини Сурдулица
 - 5.4.3. Манифестације у осталим општинама Пчињског округа
- 6. ДЕМОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 6.1. Историјски развој Пчињског округа
 - 6.2. Становништво – основне демографске одлике и структура
 - 6.3. Насеља Пчињског округа
 - 6.4. Привреда
- 7. МАТЕРИЈАЛНА ОСНОВА ЗА РАЗВОЈ ТУРИЗМА ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 7.1. Основни смештајни капацитети у Пчињском округу
 - 7.2. Комплементарни смештајни капацитети у Пчињском округу
 - 7.3. Самостални угоститељски објекти и ванпансионска понуда Пчињског округа
 - 7.4. Планирани смештајни објекти у оквиру ПИО „Власина”
 - 7.4.1. Планиране туристичке зоне у оквиру ПИО „Власина”
 - 7.5. Саобраћајна инфраструктура Пчињског округа
 - 7.6. Објекти спортске рекреације у Пчињском округу
 - 7.7. Туристичке организације и туристичке агенције Пчињског округа
- 8. ТУРИСТИЧКИ ПРОМЕТ У ПЧИЊСКОМ ОКРУГУ
 - 8.1. Фазе у развоју туристичког промета у Пчињском округу
 - 8.2. Анализа туристичког промета у Пчињском округу

9. АНАЛИЗЕ СТРАТЕШКОГ УПРАВЉАЊА У ЦИЉУ ПЛАНИРАЊА
ТУРИСТИЧКОГ РАЗВОЈА ПЧИЊСКОГ ОКРУГА
 - 9.1. SWOT анализа Пчињског округа као туристичке дестинације
 - 9.2. PEST анализа Пчињског округа као туристичке дестинације
 - 9.3. Квантитативна анализа Пчињског округа као туристичке дестинације
 - 9.4. Геоеколошко вредновање туристичких атракција Пчињског округа
 10. МЕТОДОЛОГИЈА И ФАЗЕ ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА
 - 10.1. Место и временски оквир емпиријског истраживања
 - 10.2. Одређивање узорака емпиријског истраживања
 - 10.3. Инструмент емпиријског истраживања
 - 10.4. Примењене статистичке методе при обради и анализи емпиријских података
 11. РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА И ДИСКУСИЈА
 - 11.1. Дескриптивна статистичка анализа података добијених из Упитника 1. Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа на основу става туриста/испитаника
 - 11.2. Дескриптивна статистичка анализа података добијених из Упитника 2. Туристичка понуда и туристичка тражња у Пчињском округу као дестинацији на основу става интерних стејхолдера (менаџера и запослених у туристичко-угоститељској делатности)
 - 11.3. Кронбахов коефицијент поузданости мерног инструмента (eng. Cronbach's Alpha Reliability Coefficient)
 - 11.4. Крушкар-Волисов (Kruskal-Wallisov) тест за утврђивање независних узорака
 - 11.5. Chi Square (χ^2) - Хи-квадрат тест
 - 11.6. Ман-Витнијев (Mann-Whitney) тест
 - 11.7. Спирманов коефицијент корелационог ранга
 - 11.8. Вилкоксон (Wilcoxon) тест еквивалентних парова
 - 11.9. Т-тест за независне узорке
 - 11.10. Једнофакторска анализа варијансе (ANOVA)
 - 11.11. Експлоративна факторска анализа (EFA) о ставовима, очекивањима и задовољствима туриста/испитаника туристичком понудом у Пчињском округу (Упитник 1)
 12. ТЕРИТОРИЈАЛНО УРЕЂЕЊЕ ПЧИЊСКОГ ОКРУГА У ЦИЉУ
СТРУКТУРИРАЊА ТУРИСТИЧКОГ ПРОСТОРА
 - 12.1. Туристички рејони Пчињског округа
 - 12.2. Потенцијални облици туризма на простору Пчињског округа
 - 12.2.1. Здравствени туризам
 - 12.2.2. Спортско-рекреативни туризам
 - 12.2.3. Планински туризам
 - 12.2.4. Рурални и еко туризам
 - 12.2.5. Транзитни туризам
 - 12.2.6. Екскурзиони, излетнички и викенд туризам
 - 12.2.7. Вински или енотуризам
- ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА
ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ ПОДАТАКА
ЕЛЕКТРОНСКИ ИЗВОРИ ПОДАТАКА
СПИСАК ТАБЕЛА У ТЕКСТУ
СПИСАК КАРАТА У ТЕКСТУ

СПИСАК ГРАФИКОНА У ТЕКСТУ

СПИСАК СЛИКА У ТЕКСТУ

ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Анкетни упитник 1. – Туристи

Прилог 2. Анкетни упитник 2. – Интерни стејкхолдери

Прилог 3. Поступак рада Експлоративне факторске анализе за 64 елемента туристичке понуде Пчињског округа као туристичке дестинације

БИОГРАФИЈА

2.3. Кратак приказ поглавља

У првом поглављу докторска дисертација „Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа” поставља теоријске и методолошке основе за истраживање, дефинише циљеве и хипотезе, те истиче очекивани допринос истраживању развоја туризма у Пчињском округу.

Друго поглавље анализира релевантну домаћу и страну литературу о туристичким атракцијама и њиховој еволуцији, с посебним нагласком на класификацију природних и антропогених атракција, узимајући у обзир, пре свега, њихову генезу и начин деловања. Туристичке атракције као носиоци структурирања туристичке понуде у дестинацији имају комплексну еволуцију, јер се од појаве првих потреба за туристичким кретањима мењала сврха путовања.

У трећем поглављу приказане су географске карактеристике Пчињског округа. Акценат је на географском, саобраћајном, туристичком и функционалном положају. Указано је на туристички развојни потенцијал Пчињског округа према главним емитивним центрима и конкурентним дестинацијама у Србији и региону.

У четвртном поглављу је детаљан преглед природних туристичких атракција у Пчињском округу. За потребе ове дисертације коришћена је подела природних туристичких атракција аутора Стевана М. Станковића на: геоморфолошке, климатске, хидрографске и биогеографске. На простору Пчињског округа од геоморфолошких туристичких атракција издвајају се планине, висоравни и повије, палеовулканске купе, речне долине, кањони, клисуре и пећина, које са рекреативним, куриозитетним, естетским и знаменитим својствима пружају могућност за развој више облика туризма. Климатске туристичке атракције Пчињског округа (температура и влажност ваздуха, инсолација, ветар и падавине) анализирани су за период 1991–2020. година, према расположивим подацима са аутоматске метеоролошке станице Врање и допунске метеоролошке станице Власина Рид на Власинској висоравни. Хидрографске туристичке атракције Пчињског округа представљене су постојањем планинских река, водопада и језера који имају рекреациони и привредни значај. Посебна пажња је усмерена ка анализирању термоминералних извора Врањске и Бујановачке Бање као носилаца развоја бањско-лечилишног туризма. У истраживаном простору налази се неколико законом заштићених подручја: ПИО „Власина”, ПИО „Долина Пчиње”, Строги резервати природе „Кукавица” и „Јарешник” и Споменик природе „Јовачка језера”.

Пето поглавље разматра антропогене туристичке атракције Пчињског округа кроз приказ етнографских, уметничких, манифестационих и амбијенталних вредности. Територија Пчињског округа је у погледу духовне, нематеријалне културе богато

подручје, јер у њему егзистирају различити народи, православље и ислам, прожимају се модерно и традиционално. Велики део антропогених атракција су законом заштићене као споменици културе и нематеријално културно добро од великог националног значаја. Од етнографских туристичких атракција у Пчињском округу истичу се врањски мелос, стари занати, народне ношње и гастрономски специјалитети, који су препознатљиви и ван граница Србије. Од уметничких туристичких атракција издвајају се: археолошка налазишта (локалитети Кале, Каципуп, Црквиште, Градиште), историјско наслеђе (Марково кале, турски хамам, кућа Боре Станковића), православни и исламски објекти и спомен обележја (Пашин конак, Бели мост у Врању, Спомен-костурница у Сурдулици). Наглашен је значај манифестација и с тим у вези оне су детаљно приказане за сваку од осам општина у округу.

Шесто поглавље односи се на демографска обележја Пчињског округа. Пограничан положај проучаваног простора условио је бурну историјску прошлост чија је последица хетерогена етничка структура становништва, начин живота, традиција, привреда и специфичан систем градње насеља. У овом поглављу је концизно обрађена свака општина Пчињског округа према положају, историјском развоју, типу насеља и социо-демографским карактеристикама. Иако је Пчињски округ један од привредно најнеразвијенијих делова у Републици Србији, представљени су показатељи привредно-економске стагнације и назадовања.

У *седмом поглављу* анализирана је материјална основа као један од најзначајнијих фактора туристичке понуде. Материјална основа Пчињског округа је дата кроз систематски преглед основних и комплементарних смештајних капацитета, самосталних угоститељских објеката, саобраћајне инфраструктуре, објеката спортске рекреације и организационих фактора који делују преко туристичких организација и агенција. Приказани су стратешки планови за изградњу смештајних капацитета и туристичких зона на територији ПИО „Власина” као потенцијалне конкурентне туристичке дестинације.

Осмо поглавља најпре презентује фазе туристичког развоја у Пчињском округу, где је обухваћен временски оквир од краја XIX века до данас. У наставку овог поглавља врши се темељна анализа туристичког промета између 1991. и 2020. године како би се утврдио степен развијености туризма. Туристички промет је изражен кроз учешће Пчињског округа у укупном промету у Републици Србији, као и укупном броју туристичких долазака и остварених ноћења за сваку општину у округу.

Девето поглавље у фокусу има стратешко управљање у циљу планирања туристичког развоја Пчињског округа, због чега је ауторка, према истраживању и увида стања на терену, користила SWOT, PEST, квантитативну анализу стратешког управљања и геоеколошко вредновање туристичких атракција. Квантитативна анализа обухватила је: интересну групу са аспекта тржишта/госта, интересну групу са аспекта инвеститора/оператера и интересну групу са аспекта локалне заједнице/дестинације. Геоеколошко вредновање урађено је помоћу Индекса рекреацијског потенцијала и бонитације, који је рачунат на основу следећих показатеља: положај, центри туристичке тражње, квалитет путне мреже, научно-едукативна вредност, природне и антропогене атракције, услужне делатности, уређеност туристичке супраструктуре и активности.

У *десетом поглављу* је методологија емпиријског истраживања на простору Пчињског округа кроз: место, време и инструменте истраживања, одређивање узорака и статистичких метода и тестове коришћене при обради података. Истраживање је реализовано у граду Врању и седам општина у Пчињском округу: Врањској Бањи,

Владичином Хану, Сурдулици, Босилеграду, Бујановцу, Прешеву и Трговишту. Временски оквир емпиријског истраживања обухватао је два периода: први период од 01. јула до 31. децембра 2021. године приликом испитивања ставова туриста и други период од 01. августа до 31. октобра 2022. године, приликом испитивања перцепција интерних стејкхолдера о позиционирању Пчињског округа као туристичке дестинације и могућности развоја одређених облика туризма на овом простору. Прву циљну групу испитаника чинили су туристи који су посетили Пчињски округ, при чему је анкетирано 526 туриста, међу којима је било 33 страних. Друга група испитаника односила се на интерне стејкхолдере (запослене у туризму). Прикупљено је 136 анкетних упитника, које су попуњавали запослени у туристичким организацијама или туристичким агенцијама, у сектору пружања услуга хране и смештаја и у објектима културе. Коришћено је десет статистичких метода и тестова.

Једанаесто поглавље чине анализа и обрада прикупљених емпиријских података на терену, где је вршено анкетно испитивање задовољства туриста који су посетили Пчињски округ, и испитивање става и перцепција интерних стејкхолдера о туристичкој понуди и тражњи. Осим социо-демографских карактеристика испитаника, анализирани су: њихова информисаност о Пчињском округу и организација путовања, мотиви посете, активности, недостаци туристичке понуде, ставови о елементима значајним за туристички развој, задовољство инфра и супраструктуром, услугама интерних стејкхолдера, намере о поновној посети. Анализирани су социо-демографски профили интерних стејкхолдера, њихове перцепције о организацији, маркетингу, смештају, активностима, атракцијама, плановима туристичког развоја, различитим облицима туризма. Подаци теренског истраживања обрађени су у статистичком пакету IBM SPSS 20.0. Применом овог програма утврђено је да ли су постављене хипотезе потврђене или оповргнуте.

У *дванаестом поглављу* су разматране развојне перспективе појединих облика туризма, што указује на правце будућег развоја туризма у Пчињском округу. Издвојена су три туристичка рејона са локалитетима. Теренска истраживања подразумевала су бројне разговоре на терену, посебно са локалним становништвом, интерним стејкхолдерима, члановима планинарских друштава, управљачима природним добрима, члановима ловачких удружења, менаџерима у винаријама.

3. ОЦЕНА ДИСЕРТАЦИЈЕ

3.1. Остварени научни допринос и оригиналност

Докторска дисертација кандидаткиње Анђелине Марић Станковић под називом „Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа” представља резултат сопствених научних истраживања и показује научни допринос из области туристичке географије. Приказани резултати истраживања одговарају спроведеним истраживањима и дају критички приказ проблема. Туристичка понуда сагледана је у контексту постојећих природних и антропогених атракција и материјалне основе, дефинисања шанси и недостатака за развој појединих облика туризма и активности, а такође и смерница за унапређење ове привредне делатности.

Научни допринос је у томе што су у истраживању учествовале две групе стејкхолдера, туристи и представници интерних стејкхолдера (запослени у туризму). Ова докторска дисертација представља систематично истраживање туристичких атракција у Пчињском округу и анализира задовољство туриста и ставове интерних интересних група у вези с развојем туризма овог простора. Ауторка докторске дисертације је навела референце релевантне за предмет истраживања.

Истраживачко подручје је специфичног карактера, с обзиром да се Пчињски округ суочава са бројним изазовима који негативно утичу на развој туризма и привреде због пограничног положаја. То укључује етничку разноликост, политичку и економску нестабилност, удаљеност од великих градова, недостатак конкурентних туристичких дестинација, застареле смештајне објекте, недостатак маркетинга, стручног кадра и подршке државних институција.

Резултати истраживања могу да послуже као основа за туристичку стратегију. Указују на потребу за едукацијом туристичког кадра ради побољшања управљања туризмом. Докторска дисертација такође истиче пасивност државних институција у подршци туристичком развоју округа.

3.2. Опис и адекватност остварених научних метода

У изради ове докторске дисертација, кроз вишефазно истраживање, коришћене су методе, техника и тестови, како у теоријском, тако и у емпиријском делу рада. Кабинетски део рада односио се на прикупљање и проучавање литературе домаћих и страних научних истраживача, који су се бавили појмовима туристичка атракција, туристичка понуда, задовољство туриста и географским карактеристикама Пчињског округа.

У теоријском делу докторске дисертације коришћене су следеће методе: посматрање, историјско-генетска, анализа, синтеза, генерализација, класификација, дескрипција, илустративна, графичка, метода ГИС-а. Сагледан је континуитет географског и туристичког развоја у Пчињском округу, приказане промене, њихови узроци и последице, простор приказан као целина и у контексту његових делова. Бројни су графички, табеларни и илустративни прикази, који условљавају бољу прегледност испитиваних објеката, појава и процеса. ГИС је примењен у процесу прикупљања, обраде, класификације, претраживања и визуелизације геопросторних података, што потврђују картографски прикази положаја, природних и антропогених атракција, туристичких дисперзивних зона Пчињског округа. Такође, омогућио је базу података за анализу трендова када је реч о туристичким активностима и производима, просторну анализу веза и односа међу атракцијама.

Емпиријско истраживање обављено је помоћу анкетног упитника, као инструмента и разговорима са туристима, запосленима и руководећим кадровима који се баве туризмом на проучаваном простору. Интегрисање емпиријских резултата и њихова обрада реализовани су применом статистичке методе, уз приказ, тумачење и извођење закључака. Техника анкета коришћена је за теренско испитивање задовољства туриста услугама приликом њихове посете Пчињском округу, али и у процени ставова интерних стејкхолдера о туристичком развоју. Помоћу статистичког пакета IBM SPSS 20.0. вршена је статистичка анализа релевантних информација

добијених анкетним испитивањем.

Примењено је десет статистичких тестова и метода. Кронбахов алфа коефицијент је требало да утврди да ли је истраживање ставова туриста/испитаника и интерних стејкхолдера релевантно за даљу анализу различитим статистичким тестовима. Крушкар-Волисов тест за утврђивање два или више независних узорака нашао је примену код доказивања или оповргавања хипотеза које су се односиле на квалитет услуга у смештајно-угоститељским капацитетима Пчињског округа. Помоћу Хи-квадрат теста испитана је истинитост хипотезе о разноврсности активности због којих туристи посећују Пчињски округ, као и задовољству туриста интерним стејкхолдерима. Ман-Витнијев тест је коришћен за испитивање рангова унутар две групе, Спирманов коефицијент за одређивање корелације једног пара, тачније између два елемента задовољства туриста општом туристичком инфра и супраструктуром, Вилкинсонов тест за утврђивање статистичке значајности еквивалентних, односно укрштених парова (природне и културне атракције). Т-тест је нашао примену у утврђивању постојања значајне статистичке разлике између независне варијабле (пола туриста/испитаника) и зависних варијабли представљених кроз 13 елемената туристичке инфра и супра-структуре, као и код утврђивања постојања статистичке разлике између независних варијабли (туриста/испитаника према полу) и зависних варијабли где је издвојено 9 обележја услуга запослених у туризму. Једнофакторском анализом варијансе (ANOVA) тежило се утврђивању постојања или непостојања значајне статистичке везе између независне варијабле (старосна доб туриста/испитаника) и зависних варијабли (девет обележја услуга запослених у туризму). Експлоративна факторска анализа помогла је у издвајању основних pull елемената за структурирање туристичке понуде у Пчињском округу, при чему су у обзир узета 64 елемента туристичке понуде.

3.3. Осврт на референтну и коришћену литературу

Докторска дисертација „*Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа*“ обogaћена је адекватном научном подлогом. Кандидаткиња, Анђелина Марић Станковић, цитирала је релевантну литературу која је директно повезана с предметом и циљевима овог истраживања. Списак литературе садржи 305 штампаних извора и 44 електронска извора и одражава мултидисциплинарни приступ овој теми. Рад укључује коришћење планских и стратешких докумената који су од суштинског значаја за истраживану област. У анализирану литературу кандидаткиња је укључила сопствене научно-истраживачке резултате из претходно урађених радова. Доминира литература домаћих аутора, која помаже у дефинисању теоријско-методолошких поставки рада. Временски оквир публикација наведене литературе веома је широк.

3.4. Критичка анализа резултата истраживања

Резултати до којих је кандидаткиња Анђелина Марић Станковић дошла у докторској дисертацији имају допринос у области Геонаука, односно туризмoлошких планирања и валоризације Пчињског округа као туристичке дестинације.

Приказани резултати и методе истраживања научно су утемељени. Увидом у циљеве, задатке и постављене хипотезе истраживања, очигледно је да су пружени одговори на релевантна питања. Кандидаткиња је научним методама, аргументима и закључцима дала допринос разумевању теме која је обрађена. Хипотезе су научно потврђене или одбачене, уз одговарајућа објашњења резултата истраживања. Закључци дисертације имају и практичну примену. Критичка анализа резултата изражена је када је реч о недостатку туристичке инфраструктуре, туризму као прилици за економски развој, екотуризму и културном туризму као потенцијалним туристичким производима, испитивању задовољства туриста понудом, потреби за промоцијом дестинација. Ограничења у току истраживања ауторка докторске дисертације добро препознаје, износећи и објашњавајући лимитирајуће факторе, с предлозима како би они, у другачијим условима, могли да буду превазиђени.

3.5. Применљивост остварених резултата

Након детаљног увида у добијене резултате и закључке настале радом кандидаткиње Анђелине Марић Станковић на изради докторске дисертације, Комисија констатује да се исти могу користити и допринети научној и стручној заједници.

Ова докторска дисертација је систематизована студија новијег датума утемељена на научним методама теоријског и теренског истраживања која тежи да пред-стави туристичке атракције у Пчињском округу. Добијени резултати емпиријског проучавања задовољства туриста, као и перцепције интерних стејкхолдера о степену туристичког развоја, могу помоћи у препознавању туристичких потенцијала, али и недостатака у туристичкој понуди Пчињског округа. Тиме ова дисертација може да укаже на смернице осмишљавања туристичке стратегије у структурирању препознатљиве туристичке понуде, првенствено на домаћем тржишту. Испитивање интерних стејкхолдера је показало низак степен едукованости туристичког кадра као врло важног чиниоца туристичке понуде. Тиме је указала да је неопходно усмерити стручна усавршавања туристичког кадра, ради подизања на виши ниво управљачког сектора туризма у Пчињском округу.

Резултати ове докторске дисертације могу послужити при формирању основе за туристичку валоризацију сваке општине појединачно или округа, а све у циљу структурирања туристичке понуде која би остварила повећање промета. У основи ова докторска дисертација истиче туристички значај простора који је привредно занемарен, али и доказује да су сва досадашња истраживања туристичких потенцијала Србије широко заобилазила Пчињски округ, нарочито у погледу повезаности природних и атропогених атракција. Применљивост резултата истраживања могућа је, како на локалном, тако и на регионалном и националном нивоу.

3.6. Оцена способности кандидата за самостални научни рад

Уписом на докторске студије Геонаука, кандидаткиња Анђелина Марић Станковић се определила за ужу научну област Туризмологија. До сада је објавила већи број научних и истраживачких радова из области туризмологије. Највећи број радова је

посвећен туризмолошким потенцијалима и променама на дестинацијама Јужне Србије. У сарадњи са Лабораторијом за соларну енергетику Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, Анђелина Марић Станковић истражује утицај соларне радијације на развој туризма у Јужној Србији и осећај конформности људског организма.

На основу прегледа ове докторске дисертације, закључује се да је иста настала самосталним радом. Анђелина Марић Станковић је кроз интердисциплинарни приступ применила више различитих научних метода, и тако дошла до значајних резултата истраживања, што говори о способности кандидаткиње за самостални научни рад. Комисија сматра да кандидаткиња поседује одговарајућа знања и вештине из области Туризмологије за наставак научно-истраживачког рада и усавршавање након јавне одбране докторске дисертације.

4. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након увида у докторску дисертацију кандидаткиње Анђелине Марић Станковић, као и на основу познавања њеног стручног и научног рада, Комисија даје следеће закључке:

- Докторска дисертација под називом „*Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа*“ урађена је по свим правилима у складу са Упутством о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду, као и у складу са одобреном пријавом, за коју је Универзитет у Београду дао сагласност.
- Докторска дисертација припада научној области Геонаука и ужој научној области Туризмологија за коју је матичан Географски факултет у Београду.
- Дисертација је урађена на 257 страна од чега је 221 страна основног текста. Садржи 11 уводних страна текста, 16 страна извора литературе, 13 страна прилога, 1 страну биографије аутора и 4 стране пратећих изјава (о ауторству, истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације, као и коришћењу). Основни текст рада садржи 69 табела, 15 карата, 14 графикона, 37 слика. Докторска дисертација обухвата увод и дванаест поглавља која су повезана у јединствену и логички структурирану целину.
- Коришћена је обимна и релевантна међународна и домаћа литература. Списак литературе обухвата 305 релевантних референци и 44 електронска извора.
- Кандидаткиња је остварила оригиналне и самосталне научне доприносе везане за туристичку понуду Пчињског округа, користећи релевантну литературу и резултате сопствених теренских истраживања.
- Резултати истраживања су представљени у складу са структуром и методологијом рада. Процес анализе података је био систематичан, а излагање резултата је обављено у прецизном и научном облику. На основу детаљних анализа, можемо извести конкретне закључке о различитим аспектима туристичких атракција у Пчињском округу.
- Резултати ове докторске дисертације представљају основу за планирање туристичке валоризације на локалном и регионалном нивоу. Научни закључци могу послужити како за формирање планских докумената за општине на локалном нивоу, тако и за обликовање стратегија за округ, на регионалном нивоу. Главни

циљ је структурирати најперспективнију туристичку понуду, која би допринела повећању туристичког промета у Пчињском округу.

- Након провере оригиналности докторске дисертације у програму iThenticate Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић”, Комисија закључује да је докторска дисертација кандидаткиње Анђелине Марић Станковић самостално и оригинално научно дело. На основу наведеног извештаја, утврђено је да је сумарни ниво подударности 3%.
- Кандидаткиња је до сада самостално и у коауторству објавила 1 рад у истакнутом међународном часопису (M22), 7 радова у врхунском часопису националног значаја (M51), 4 рада у истакнутом националном часопису (M52), 21 саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33) и 2 рада у тематском зборнику међународног значаја (M14). У коауторству је објавила 2 монографије националног значаја (M42). Самим тим, кандидаткиња је оспособљена за самосталан научно-истраживачки рад и испуњава законске услове за јавну одбрану докторске дисертације.

На основу изнетих чињеница, Закона о високом образовању и Статута Универзитета у Београду – Географског факултета, Комисија предлаже Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Географског факултета да прихвати позитивну оцену докторске дисертације кандидаткиње Анђелине Марић Станковић под називом „*Туристичке атракције у функцији структурирања понуде Пчињског округа*“, исту стави на увид јавности, упути захтев одговарајућем већу научних области Универзитета на усвајање и давање сагласности за јавну одбрану.

У Београду, 15. децембар 2023. године

Чланови комисије:

др Добрица Јовичић, редовни професор
Универзитет у Београду – Географски факултет

др Сања Павловић, редовни професор
Универзитет у Београду – Географски факултет

др Марија Братић, ванредни професор
Универзитет у Нишу, Природно-математички факултет